

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrh příslušné osoby na přijetí nápravných opatření v prostředí vnitřního oznamovacího systému

Zákon č. [171/2023](#) Sb., o ochraně oznamovatelů ukládá tzv. povinným subjektům právní povinnost vést vnitřní oznamovací systém a v tomto rámci určit příslušnou osobu nebo příslušné osoby k výkonu činnosti podle § 11 zákona. V případě, kdy je podané oznámení vyhodnoceno jako důvodné, tak příslušná osoba ve smyslu ustanovení § 12 odst. 5 zákona o ochraně oznamovatelů navrhne povinnému subjektu přijmout opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu.

O tom, za jakých podmínek, v jaké formě a s jakými obsahovými náležitostmi má být tento návrh povinnému subjektu předložen, ale již zákon nic dalšího neuvádí a žádná vodítka v tomto směru bohužel nenajdeme ani v důvodové zprávě anebo v metodických návodech Ministerstva spravedlnosti [1]. Tato skutečnost pak často v praxi vede k pochybnostem ohledně správnosti postupu příslušné osoby v konkrétních případech hodnocení důvodnosti oznámení o možném protiprávním jednání a náležitosti návrhu opatření k předejití nebo nápravě zjištěného protiprávního stavu [2].

Kdy podat návrh nápravných opatření

Jak již bylo shora uvedeno, tak podle § 12 odst. 5 zákona o ochraně oznamovatelů příslušná osoba navrhne opatření k předejití nebo nápravě zjištěného protiprávního stavu v případě, že je *oznámení vyhodnoceno jako důvodné*.

Pro případ vyhodnocení oznámení jako *oznámení důvodného* přitom zákon ukládá příslušné osobě podat návrh opatření na předejití nebo nápravu protiprávního stavu jako právní povinnost. Někdy je ale tato povinnost spojována s možnou výjimkou a vynětím z této povinnosti za situace, že by v souvislosti s podáním návrhu „*mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo jiných chráněných osob*“ [3].

Již v této souvislosti vzniká první otázka, na kterou nemusí být v praxi vždy jednoduchá odpověď, a to, v jakém případě a za jakých podmínek je možné oznámení vyhodnotit jako *důvodné*. V této otázce obecně platí, že jako důvodné lze vyhodnotit pouze takové oznámení, které splňuje dvě klíčová kritéria.

Za prvé oznámení musí, co do obsahu oznamovaných skutečností o možném protiprávním jednání, odpovídat *skutkovému stavu* zjištěnému v rámci procesu *posuzování důvodnosti oznámení*. Současně je třeba, k naplnění druhého kritéria, aby takto zjištěný skutkový stav (skutek) s vysokou mírou pravděpodobnosti odůvodňoval závěr, že předmětné jednání naplňuje znaky *protiprávního jednání* ve smyslu jeho legální definice obsažené v § 2 zákona o ochraně oznamovatelů. To znamená, že takové jednání naplňuje buď znaky trestného činu nebo přestupku (s horní hranicí sazby pokuty alespoň 100 000 Kč) anebo, že porušuje zákon o ochraně oznamovatelů nebo porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v některé z oblastí uvedených v § 2 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně oznamovatelů.

K tomu je třeba doplnit, že příslušná osoba samozřejmě nemůže v tomto směru činit závazné právní

závěry jako tomu je u orgánů veřejné moci, ale měla by „jen“ kvalifikovaně vyhodnotit, zda je na základě zjištěných skutečností dána ohledně naplnění znaků protiprávního jednání vysoká míra pravděpodobnosti a důvodného podezření.

Komu podat návrh nápravných opatření

Další otázka, a to, komu má příslušná osoba podat, resp. komu má předložit návrh opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu, nemá zdaleka tak jednoduchou odpověď, jak by se mohlo na první pohled zdát.

Pokud jde o již vícekrát zmiňované ustanovení § 12 odst. 5 zákona o ochraně oznamovatelů, tak to pouze obecně stanoví, že příslušná osoba přijetí opatření navrhne *povinnému subjektu*, a to bez jakékoli další konkretizace.

V tomto ohledu pak nezbyvá než dovést, že návrh nápravných opatření se zásadně předkládá *statutárnímu orgánu* daného povinného subjektu (právnícké osoby) s tím, že se zde aplikují obecná ustanovení § 163 a násl. občanského zákoníku, č. [89/2012](#) Sb. za příp. použití souvisejících zvláštních právních předpisů, a to zejména pokud půjde o veřejnoprávní povinné subjekty a orgány veřejné moci, pokud jsou v daných souvislostech současně povinnými subjekty.

Pouze v případě, že by byli členové statuárního orgánu z rozhodování o nápravném opatření z důvodu střetu zájmů, podjatosti nebo jiných vážných důvodů vyloučeni, tak by nezbyvalo než návrh předložit *jinému orgánu* právnícké osoby (např. dozorčímu nebo kontrolnímu orgánu) nebo *jiné osobě ve vedoucím postavení*, u kterých střet zájmů, podjatost anebo jiná vylučující okolnost nehrozí.

V tomto směru je pro úplnost třeba upozornit i na skutečnost, že pokud je oznámení podáno u příslušné osoby povinného subjektu, pro který oznamovatel nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, tak příslušná osoba navrhuje nápravná opatření osobě, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nevyklučuje-li to povaha věci.

Jakým způsobem a v jaké formě podat návrh nápravných opatření

Velmi důležitou, ale v zákoně nijak neupravenou otázkou je, jakým způsobem a v jaké požadované formě má příslušná osoba povinné osobě opatření k předejití a nápravě protiprávního stavu navrhnout. Bližší vodítka v tomto směru opět nenalezneme ani v důvodové zprávě, ani v metodických návodech Ministerstva spravedlnosti.

Lze považovat za nesporné, že návrh nápravných opatření musí být předložen v *pisemné formě*, která umožňuje zachytit jak shrnutí obsahu oznámení a výsledky posuzování jeho důvodnosti, tak i vlastní odůvodnění navrhovaných nápravných opatření. Neplatí přitom omezení ohledně toho, zda má být co do splnění písemné formy návrh předložen v listinné podobě anebo, zda bude předložen v elektronické podobě příslušného e-dokumentu, který bude pokud možno zabezpečen proti dodatečným úpravám (např. ve formátu pdf).

Pokud jde o konkrétní způsob podání, resp. předložení návrhu nápravných opatření, tak ten bude samozřejmě záviset na nastaveném způsobu komunikace mezi příslušnou osobou a „vedením“ povinné osoby, zejména s přihlédnutím k tomu, zda je ke komunikaci s příslušnou osobou pověřen konkrétní člen statutárního orgánu právnícké osoby (povinného subjektu).

Co vše musí návrh nápravných opatření obsahovat

Ani pokud jde o požadovaný *obsah a obsahové náležitosti* návrhu nápravných opatření, tak zákon o ochraně oznamovatelů, jeho důvodová zpráva ani metodické návody Ministerstva spravedlnosti nic

bližšího neuvádějí. V této souvislosti navíc zákon vždy hovoří výhradně jen o návrhu nápravných opatření a nezabývá se již tím, zda a v jaké podobě by měla být jeho součástí i *závěrečná zpráva* příslušné osoby o zjištěních získaných v procesu interní investigace a o výsledcích posuzování důvodnosti oznámení.

Určitým vodítkem v tomto směru ale mohou být jednak dotčené *mezinárodní standardy ISO* [4], které se týkají whistleblowingu a interní investigace, a dále pak i některé zahraniční metodiky, zejména slovenského Úřadu pro ochranu oznamovatelů (*Úrad na ochranu oznamovateľov, ÚOO*) [5] a Německého institutu pro compliance (*Deutsches Institut für Compliance, DICO*) [6].

Obecně přitom lze konstatovat, že by návrh nápravných opatření měl vždy v sobě zahrnovat i již shora zmiňované informace tvořící *závěrečnou zprávu* o výsledcích interní investigace a posuzování důvodnosti předmětného oznámení, neboť bez toho nemůže povinný subjekt ohledně návrhu kvalifikovaně a s náležitou péčí rozhodnout. Tato skutečnost je samozřejmě o to významnější, že povinný subjekt není návrhem příslušné osoby vázán a je čistě na jeho úvaze a posouzení, zda navrhované opatření akceptuje a rozhodne o jeho přijetí anebo zda k předejití nebo nápravě protiprávního stavu přijme jiné vhodné opatření.

Závěrem je třeba v této souvislosti zmínit, že například shora cit. metodika slovenského ÚOO výslovně uvádí devět „povinných“ údajů, které by měl protokol o výsledku prověřování oznámení obsahovat, a to včetně popisu konkrétních úkonů provedených v procesu prověřování, vyhodnocení oznámení a odůvodnění navržených nápravných opatření.

JUDr. Pavel Koukal
advokát / Associate Partner

Rödl & Partner

Rödl & Partner

Platněřská 2

110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111

E-mail: pavel.koukal@roedl.com

[1] Tyto metodické návody a pomůcky k aplikaci zákona č. [171/2023](#) Sb., o ochraně oznamovatelů jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti: [Právní úprava a metodické doporučení - Oznamovatel](#)

[2] Dále je v textu rovněž používáno zkrácené označení „nápravná opatření“.

[3] Srov. Nulíček, M., Cervanová, A., Nonnemann, F., Králová, M. Zákon o ochraně oznamovatelů. Praktický komentář. E-kniha. Wolters Kluwer, 2023. Komentář k § 11 odst. 1 písm. b).

[4] Srov. ISO 37002:2021 (Whistleblowing management systems – Guidelines) a ISO/TS 37008:2023 (Internal investigations of organizations – Guidance).

[5] Srov. Metodické usmernenie č. 3/2022 k procesu preverenia oznámení o protispoločenskej činnosti. Úrad na ochranu oznamovateľov. K dispozíci >>> [zde](#).

[6] Srov. DICO S04 – Interne Untersuchungen. Deutsches Institut für Compliance e.V.

Částečně k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice – natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení – nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)